

Onsdag den 14. december 2016

P8_TA(2016)0490

Partnerskabs- og samarbejdsaftale EF-Uzbekistan og bilateral handel med tekstiler

Europa-Parlamentets ikke-lovgivningsmæssige beslutning af 14. december 2016 om udkast til Rådets afgørelse om indgåelse af en protokol til partnerskabs- og samarbejdsaftalen om oprettelse af et partnerskab mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Uzbekistan på den anden side om ændring af aftalen med henblik på at udvide aftalens bestemmelser til også at omfatte bilateral handel med tekstiler under hensyn til udløbet af den bilaterale tekstilaftale (16384/1/2010 — C7-0097/2011 — 2010/0323(NLE) — 2016/2226(INI))

(2018/C 238/04)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til udkast til Rådets afgørelse (16384/1/2010),
 - der henviser til udkast til protokollen til partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Uzbekistan på den anden side (16388/2010),
 - der henviser til den anmodning om godkendelse, som Rådet har forelagt, jf. artikel 207 og artikel 218, stk. 6, andet afsnit, litra a), nr. v), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (C7-0097/2011),
 - der henviser til sin interimsbeslutning af 15. december 2011 ⁽¹⁾ om udkastet til Rådets afgørelse,
 - der henviser til sin lovgivningsmæssige beslutning af 14. december 2016 ⁽²⁾ om udkastet til Rådets afgørelse,
 - der henviser til de seneste bemærkninger fra Komitéen for Gennemførelse af Konventioner og Henstillinger om Uzbekistan vedrørende konventionen om afskaffelse af tvangsarbejde (konvention nr. 105) og konventionen om de værste former for børnearbejde (konvention nr. 182), som blev vedtaget i 2015, og som blev offentliggjort i 2016 ⁽³⁾,
 - der henviser til protokol nr. 1 om de nationale parlamenter rolle i Den Europæiske Union,
 - der henviser til protokol nr. 2 om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 99, stk.1, andet afsnit,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om International Handel og udtalelse fra Udenrigsudvalget (A8-0330/2016),
- A. der henviser til, at Europa-Parlamentet i december 2011 besluttede at udsætte sin afgørelse om godkendelse af tekstilprotokollen til partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem EU og Uzbekistan og vedtog en interimsbetænkning for at tage stilling til påstande om anvendelse af børne- og tvangsarbejde under bomuldshøsten i Uzbekistan;

⁽¹⁾ EUT C 168 E af 14.6.2013, s. 195.

⁽²⁾ Vedtagne tekster, P8_TA(2016)0489.

⁽³⁾ Rapport fra Komitéen for Gennemførelse af Konventioner og Henstillinger — Application of International Labour Standards 2016 –RAPPORT III (Del 1A).

Onsdag den 14. december 2016

- B. der henviser til, at Parlamentet i sin interimbetænkning konkluderede, at det kun ville overveje at give sin godkendelse, hvis ILO-observatører af de usbekiske myndigheder havde fået adgang til at foretage nøje og uhindret overvågning og havde bekræftet, at der var blevet gennemført konkrete reformer, som havde givet anledning til væsentlige resultater, på en sådan måde at praksis med tvangsarbejde og børnearbejde reelt var ved at blive udryddet på nationalt, regionalt og lokalt plan;
- C. der henviser til, at Parlamentet har etableret en regelmæssig dialog med Kommissionen, EU-Udenrigstjenesten, Usbekistans regering, ILO og civilsamfundet med henblik på at overvåge udviklingen under bomuldshøsten og lægge pres på alle parter for at bringe anvendelsen af børnearbejde og tvangsarbejde i Usbekistan til ophør;
- D. der henviser til, at Usbekistans regering i 2013 tillod ILO at overvåge bomuldshøsten; der henviser til, at ILO hvert år siden 2013 har iværksat en række overvågninger, oprindeligt med fokus på børnearbejde og senere udvidet til også at omfatte tvangsarbejde og ansættelsesforhold;
- E. der henviser til, at samarbejdet mellem ILO og Usbekistans regering gradvis er blevet udvidet, og at Usbekistan i 2014 blev det første centralasiatiske land, som nåede til enighed med ILO om et landeprogram for ordentligt arbejde;
- F. der henviser til, at den seneste ILO-overvågning under bomuldshøsten i 2015 har vist, at »anvendelsen af børn under bomuldshøsten nu er sjælden, sporadisk og socialt uacceptabelt, selv om løbende årvågenhed er påkrævet«⁽¹⁾;
- G. der henviser til, at opmærksomheden omkring tvangsarbejde i Usbekistan ifølge ILO stadig befinder sig i en tidlig fase, men at ILO's undersøgelser trods alt viser, at de fleste arbejdstagere plukker bomuld frivilligt og har mulighed for at nægte at deltage;
- H. der henviser til, at ILO's endelige rapport om bomuldshøsten i Usbekistan i 2016 vil foreligge ved årets udgang;
- I. der henviser til, at udryddelse af tvangsarbejde og børnearbejde i Usbekistan er et mål, men stadig er en løbende proces, der kræver en indsats og skal støttes yderligere af EU og det internationale samfund, bl.a. gennem inddragelse af menneskerettigheds- og arbejdsretsorganisationer fra civilsamfundet;
- J. der henviser til, at Usbekistans regering har vedtaget handlingsplaner, som går ud på at ændre rekrutteringsproceduren i forbindelse med bomuldsplukning, og sammen med arbejdsgiverforeningerne og fagforeningerne har fremmet bevidstgørelse om og udviklet en tilbagemeldingsmekanisme for at forhindre tvangsarbejde og børnearbejde;
- K. der henviser til, at NGO'er fortsat beretter om overtrædelser af menneskerettighederne i landet, navnlig i forbindelse med bomuldshøsten, hvor de påpeger en massiv tvangsmobilisering af studerende og offentligt ansatte på tidspunktet for bomuldshøsten, samt krænkelser af forenings- og ytringsfriheden, navnlig afhøringer af borgere, der rapporterer om høsten, regelmæssig forfølgelse og chikane af menneskerettighedsforkæmpere og civilsamfundsaktivister og forhindring af, at internationale rettighedsgrupper og medieforetagender opererer i landet;
- L. der henviser til, at præsident Islom Karimovs pludselige død ikke bør få nogen konsekvenser for kontinuiteten i den igangværende proces med at forbedre arbejdsforholdene i bomuldsmarkerne i Usbekistan;
1. fremhæver betydningen af de foranstaltninger, der er truffet af Usbekistans regering med hensyn til at tillade ILO at overvåge bomuldshøsten og til at indgå i et bredt samarbejde med ILO om et landeprogram for ordentligt arbejde;

⁽¹⁾ Rapport fra Komitéen for Gennemførelse af Konventioner og Henstillinger — Application of International Labour Standards 2016 — RAPPORT III (Del 1A), s. 218.

Onsdag den 14. december 2016

2. glæder sig over de betydelige fremskridt, der er gjort i Usbekistan siden 2013, herunder vedtagelsen af love, der forbyder brugen af børnearbejde, som har ført til en næsten fuldstændig udryddelse af børnearbejde; tilskynder myndighederne til at engagere sig endnu mere i en landsdækkende bevidstgørelseskampagne for at udrydde børnearbejde fuldstændigt;
3. glæder sig over, at Usbekistans regering også fortsætter sine bestræbelser på at udrydde tvangsarbejde i samarbejde med ILO, og at der er gjort fremskridt; understreger imidlertid, at der stadig findes raffinerede former for ufrivilligt arbejde, at dette er en kompleks proces, og at den bl.a. kræver en reform af beskæftigelsespolitikken;
4. er af den opfattelse, at Parlamentet på grund af disse bestræbelser fra den usbekiske regerings side bør godkende tekstilprotokollen mellem EU og Usbekistan; mener, at en sådan godkendelse vil udgøre et positivt tegn på opmuntring til den usbekiske regering med hensyn til at fortsætte dens bestræbelser på at udrydde børnearbejde og alle andre former for tvangsarbejde fuldstændigt og yderligere styrke samarbejdet med EU;
5. glæder sig over, at landsorganisationen af fagforbund i Usbekistan tilsluttede sig Den Internationale Faglige Sammenslutning (IFS) som associeret medlem i oktober 2015; fremhæver den rolle, som usbekiske fagforeninger spiller med hensyn til at sikre ordentlige arbejdsvilkår og beskytte arbejdstagernes rettigheder; opfordrer den usbekiske regering til at samarbejde fuldt ud med fagforeningerne i den retning; tilskynder de usbekiske fagforeninger til at øge deres rolle i bestræbelserne på at få udryddet tvangsarbejde fuldstændigt;
6. er bekymret over rapporter fra uafhængige observatører om statsledet mobilisering af borgere, herunder offentligt ansattes og studerendes tvangsarbejde i forbindelse med høstforberedelsesarbejdet i 2016;
7. opfordrer Usbekistans næste præsident til at bringe et nyt menneskerettighedsparadigme på banen ved straks at sætte en stopper for den fortsatte brug af tvangsarbejde og børnearbejde i forbindelse med bomuldshøsten;
8. opfordrer Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten til regelmæssigt at forelægge Parlamentet detaljerede oplysninger om situationen i Usbekistan, særlig med hensyn til udryddelse af børnearbejde og tvangsarbejde; beslutter fortsat at overvåge udviklingen i Usbekistan og at organisere en regelmæssig dialog med ILO, Kommissionen, EU-Udenrigstjenesten og andre aktører med henblik på en fuldstændig udryddelse af tvangsarbejde og børnearbejde i Usbekistan;
9. anerkender, at der stadig vil være behov for en kombination af dialog og samarbejde og fortsat pres på den usbekiske regering fra EU's, ILO's og Verdensbankens side for at nå dette mål; forbeholder sig ret til at anmode Kommissionen og Rådet om at aktivere artikel 2 og 95 i partnerskabs- og samarbejdsaftalen med henblik på at tage alle nødvendige generelle og særlige foranstaltninger, hvis der ikke leves op til tilsagnet om at udrydde børnearbejde og tvangsarbejde;
10. opfordrer Kommissionen og EU-delegationen i Tsjkent til gennem politisk dialog og bistandsprogrammer at bidrage til strukturreformer i Usbekistan, herunder øgede lønninger til bomuldsplukkerne, mekanisering og større budgetmæssig gennemsigtighed i indtægterne fra bomuldshøsten;
11. deler den opfattelse, at landeprogrammet for ordentligt arbejde bør forlænges til efter 2016 og bør uddybes, således at der tages højde for moderniseringen af Usbekistans økonomi og forbedringen af beskæftigelsespolitikken inden for områder som sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen og arbejdstilsyn, samtidig med at ligestilling tages med i betragtning; glæder sig i denne forbindelse over det usbekiske regeringsdekret nr. 909 (af 16. november 2015), som sigter mod at forbedre arbejdsvilkårene, ansættelsesforholdene og socialsikringen for arbejdstagere inden for landbruget i perioden 2016-2018;
12. understreger, at den bistand, EU har leveret i de forgangne år, med fokus på retsstaten og domstolene og med sigte på at foranledige reformer og strømline arbejdet i det usbekiske parlament, skal udmønte sig i håndgribelige resultater;
13. mener, at EU's bistand til Usbekistan også bør tage sigte på at afvæne landet fra bomuldsmonokulturen og på at mindske dets afhængighed af eksporten gennem en diversificering af økonomien, hvilket gradvist kan lette den katastrofale situation på miljøområdet, navnlig med hensyn til det, der er tilbage af Aralsøen og dens bifloder;

Onsdag den 14. december 2016

14. opfordrer Kommissionen til hurtigst muligt at forelægge »EU-flagskibsinitiativet om ansvarlig forvaltning af forsyningskæden i beklædningsindustrien« med et forslag til styrkelse af gennemsigtigheden i forsyningskæden; minder om betydningen af bæredygtighedsaftalen, som blev lanceret i 2013, og understreger, at denne form for initiativ kan danne grundlag for udformning af nye foranstaltninger i partnerskab med tredjelande for at nå målene om forbedring af arbejdsforholdene og sikkerheden og sundheden på arbejdspladsen inden for beklædningssektoren;
15. opfordrer Usbekistans regering til at arbejde på at ratificere og effektivt gennemføre alle 27 centrale internationale GSP+-konventioner for at kunne ansøge om GSP+-toldpræferencer;
16. fremhæver, at Rådet i 2009 og 2010 ophævede EU's sanktioner »for at tilskynde de usbekiske myndigheder til at tage yderligere konkrete skridt til at styrke retsstaten og forbedre menneskerettighedssituationen i landet«, og endvidere anførte, at det »nøje og konstant vil overvåge menneskerettighedssituationen i Usbekistan«, og at »dybden og kvaliteten af dialogen og samarbejdet vil afhænge af Usbekistans reformer«;
17. opfordrer Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten til at føre tilsyn med den politiske omstilling i Usbekistan og løbende holde Parlamentet orienteret om processen;
18. opfordrer næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (NF/HR), EU-Udenrigstjenesten og medlemsstaterne til at udnytte overgangsprocessen som en mulighed for at presse på for at opnå konkrete, målbare forbedringer på menneskerettighedsområdet i løbet af de kommende måneder; understreger, at konkrete forbedringer bør omfatte de betingelser, der blev fastsat af EU's udenrigsministre i 2010;
19. påpeger, at tekstilbranchen, og navnlig bomuldsproduktionen, er det vigtigste handelsområde mellem EU og Usbekistan; understreger i denne forbindelse, at EU bør udnytte udvidelsen af partnerskabs- og samarbejdsaftalen fuldt ud til at sikre, at de usbekiske myndigheder er engageret i en overgangsproces efter præsidentens pludselige død, som fører til bedre regeringsførelse, en styrkelse af retsstatsprincippet, demokratiske reformer og en væsentlig forbedring af menneskerettighedssituationen;
20. gentager Unionens tilsagn om yderligere at udbygge forbindelserne med Usbekistan, hvilket kræver overholdelse af menneskerettighederne og retsstatsprincippet; opfordrer Usbekistans regering til at skabe mere plads til et uafhængigt civilsamfund, til i højere grad at tage hensyn til usbekiske og internationale NGO'ers bekymringer samt til at opfylde sine forpligtelser i henhold til den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder og torturkonventionen;
21. opfordrer indtrængende de usbekiske myndigheder til fuldt ud at overholde deres internationale forpligtelser med hensyn til beskyttelse af menneskerettighederne; glæder sig over deres meddelelse om et forslag om amnesti i anledning af 24-året for Usbekistans forfatning; opfordrer indtrængende de usbekiske myndigheder til at lade denne gestus indbefatte løsladelse af alle personer, der sidder fængslet på grundlag af politisk motiverede anklager, en forbedring af behandlingen af personer, der er varetægtsfængslet, og en ende på rækken af overgreb, anholdelser og domfældelser; tilskynder den usbekiske regering til at øge sit engagement med internationale institutioner, bl.a. gennem de 11 særlige procedurer, der er oprettet af FN's Menneskerettighedsråd (UNHRC) ⁽¹⁾;
22. pålægger sin formand at sende Parlamentets holdning til Rådet og Kommissionen samt til medlemsstaternes regeringer og parlamenter og Republikken Usbekistans regering og parlament.

⁽¹⁾ De 11 særlige procedurer er beskrevet her: http://spinternet.ohchr.org/_Layouts/SpecialProceduresInternet/ViewCountryVisits.aspx?Lang=en&country=UZB.
For et generelt resumé af UNHRC's særlige procedurer se: <http://www.ohchr.org/en/HRBodies/SP/Pages/Welcomepage.aspx>.